

gebragt, is verloren, maar dat het een sterk kasteel is geweest, dat kan de bouwval nog overvloedig bewijzen. 't Was blijkbaar niet alleen bestemd om een groote en geriefelijke woning voor een edelman en zijn gezin te zijn, maar het moest ook een vijandelijke aanval kunnen weerstaan. Daartoe werden de muren der benedenverdieping ter dikte van 1,40 M. gemetseld; daartoe werden nevens de vensters holten aangebragt, waarin de houten balk ter sluiting van de luiken werd vastgezet; daartoe werden de kleine gleuven in den muur, die als lichtopeningen en als kijk- en schietgaten tevens konden dienen, in schuine rigting

SHIEDING VAN HET KASTEEL.

geplaatst; daartoe ook in de privaten aan den O. gevel de smalle raampjes zoó gemaakt, dat geen pijl of kogel daardoor kon binnendringen. Daartoe ook de galerij, waaruit het beklimmen van de muren kon worden verhinderd, terwijl ook overigens langs den ganschen omtrek van het gebouw geen enkel punt was, dat

voor het werpgesluit uit de ver uitspringende torens was gedeekt. Kon de burgzoo een wel versterkt kasteel genoemd worden, en bood het ruimte genoeg voor een aantal wapenknechten, het bevatte ook de noodige zalen en vertrekken voor den burgtheer met zijn gezin en zijn dienaars. En toen de man, die later als de wakkere verdediger van Leiden en als de eerste curator der nieuwe hoogeschool, als uitstekend geleerde en smakvol dichter, een wel verdienden roem zou verwerven, - toen Jonkheer Johan van der Does in 1564 hier op het hooge huis ter Haar met Lysbeth van Zuylen huwde, toen ontbraken er zeker de kamers niet, waar de vrienden en magen van den edelen bruidegom de gastvrijheid van Heer Dirk van Zuylen konden genieten. Deels zijn zij nog in het hoofdgebouw gespaard, deels is hun ligging en omvang nog genoegzaam te herkennen tusschen de hooge muren, die het binnenplein ooringen, en wat van het huis nog over is getuigt van den rijkdom van den edelman, die 't aldus weér uit zijn puinen heeft opgebouwd.

Zo verkocht de gemeente zich in de dertiger jaren

In 1937 verscheen bij N.V. Drukkerij v.h. L.E. Bosch en Zoon te Utrecht het boek "Utrecht, Sticht en Stad", met als ondertitel "propaganda-uitgave met medewerking en instemming van verschillende gemeenten en VVV's".

Dat "propaganda-uitgave" was in de meest letterlijke zin wáár. Omringd door honderden advertenties en foto's maakten tientallen burgemeesters en gezaghebbende lieden zich op om de lof te zingen over hun stad of dorp.

Het boek, op prima kunstdrukpapier uitgegeven, maar in een slappe omslag gestoken, telde 152 pagina's. Iets meer dan 2 bladzijden werden gewijd aan "Vleuten-De Meern-Haarzuilens", tóen al onder één noemer gebracht. We reproduceren hierbij die ruim twee bladzijden, inclusief de halve bladzijde advertenties.

We verbazen ons erover hoe burgemeester Verder in zó weinig tekst, met zóveel charme de historie van de drie dorpen wist te vertellen.

VLEUTEN - DE MEERN - HAARZUILENS

J. A. Verder, Burgemeester van Vleuten en Haarzuilens

De vreemdeling, de Utrechenaar, trekt meestal voor ontspanning naar het Oostelijk deel der provincie, naar de bosschen.

Wil men echter eens werkelijk genieten van het landelijk leven, van ruime uitzichten en groene vlakten met grazend vee, het echte Hollandsche landschap, dan make men eens een uitstapje naar Vleuten en Haarzuilens.

In de eerste eeuw na Christus vindt men Vleuten genoemd als Fletio, waarheen één der Romeinsche legercorpsen trok en verblijf hield aan de Meern op de Woerd. Volgens een oude reiskaart van Antonius lag reeds in de 4e eeuw hier een Romeinsche heerbaan.

De naam Haarzuilens vindt zijn ontstaan als de „Haar“, boven de omgeving verheven plaats, der van „Zuylens“. De naam van Zuylen zou zijn oorsprong vinden in Colonna, Antonius Colonna, door Nero uit Rome verbannen, kwam naar onze Batavieren en stichtte in het jaar 65 onzer tijd-

VESTIGT U in de GEMEENTE VLEUTEN. Mooi Tuindorp

bekend door zijn kweekerijen van druiven en tomaten. Landhuisjes en woningen voor iedere beurs.
Waterleiding, elektrisch licht en gas — In 10 minuten per spoor of autobus naar Utrecht
Inlichtingen ter gemeente-secretarie te Vleuten

JUIST! HIER IS HET ADRES VOOR:

KRUIDENIERSWAREN, KOFFIE, THEE, MARGARINE, COMESTIBLES, CONSERVEN, WIJZEN, LIJKEUREN, LIMONADES
ook aan huis hooren en bezorgen. Prijsconnant op aanvraag
steeds voorhanden. Aanbevelend.

GEBR. VAN EIJK, Haarpad 48, Vleuten - Tel. 264

Dagelijksche Auto-Besteldienst H. GOES Vleuten - Haarzuilens

Bestelhuizen: J. v. 't Hoog, v.h. Café „De Luifel”, Paardeveld,
Tel. 10696 en 14214. „Utrechtsch Bodehuis”, Visscherspl. 6,
Tel. 16249 en H. J. Helweg, Mariaplaats 50, Tel. 10456 en
14300. Standplaats: Expeditie-terrein.
Vertrek: Dagelijks 5 uur n.m. Zaterdag 3 uur n.m.

Coöp. Boerenleenbank te Haarzuilens
Kantoor: Vleuten, Stationsstraat 246E
TELEFOON 255

H. G. VAN OJEN - VLEUTEN

DORPSTRAAT 100-101

RIJWIELEN - MOTOREN - RADIO
== REPARATIE INRICHTING ==

Onderlinge Brandverzekering

VLEUTEN, HAARZUILENS en OMSTREKEN
OPGER. 1908 — VLEUTEN, STATIONSSTRAAT A 246

Bijzonder lage tarieven

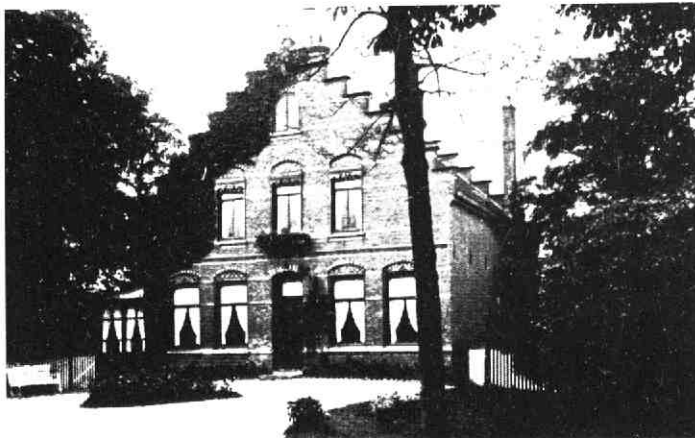
Café-Restaurant „Het Wapen van Haarzuilen”

Wed. M. A. VERSTEEG

PRIMA CONSUMPTIE BILLIJKE PRIJZEN

Gunstig gelegen in de onmiddellijke nabijheid
van het Kasteel „HAARZUILEN”.

Kaarten verkrijgbaar voor de bezichtiging van het park.

Vleuten - Burgemeesterswoning

rekening de stad Antonia, later Utrecht.

Van de ridderhofsteden, welke vroeger bestonden, is slechts de naam overgebleven.

Het vermaarde Kasteel de Haar te Haarzuilens en de Hamtoren te Vleuten zijn nog daar, om de herinneringen aan het voorgeslacht te doen voortleven.

Langs twee goede wegen kan men te Vleuten komen. Langs den Vleutenschen Weg vanaf de Catharijnebrug te Utrecht en langs den Leidschen Weg over Oudenrijn.

Den Vleutenschen Weg volgend, komt men door het Utrechtsche Westland, de tuinbouwstreek der provincie Utrecht. Hier vindt men de cultures van druiven, tomaten

en groenten. Het is een werkelijke ontspanning daarheen te trekken. Langs de bloeiende bongerds, welke voor de Betuwe niet onderdoen.

Wij voelen hier de rust van het landelijke leven. De natuur in al hare werkelijke schoonheid spreidt zich hier ten toon, vol afwisseling en bonte kleurschakering. Schilderachtige landhuisjes tusschen kassen en goed verzorgde tuinen.

Gaat men over Oudenrijn, zoo zien wij een schoon deel van Vleuten, het dorp De Meern, beginnend bij Huize Voorn, de fraaie buitenplaats voorbij „Oog in al”.

Dit landgoed heeft een grijs verleden. In 1275 wordt het reeds genoemd.

Vleuten - Dorpsstraat N.Z.

De stille zijde volgend en het druk doorgaand verkeer ontwijkend, heeft men een uitstapje vol schoone afwisseling langs den Ouden Rijn.

In Vleuten vindt men op het Dorpsplein den ouden Gemeentetoren, wiens restauratie bijna voltooid is en welke een sieraad van de Gemeente geworden is. Tot 1830 was hij verbonden met het nabijgelegen Kerkgebouw der Ned. Herv. Gemeente. Zij was in 1830 te groot en werd daarom gescheiden van den toren. De toren is gebouwd in de dertiende eeuw, de zijvleugels in de vijftiende eeuw. De kerk is in den beeldenstorm vernield, de beelden der 12 Apostelen verbrijzeld. Hofdijk schrijft daarover: „In 1567 omstreeks St. Marcus, viel het volk van Brederode over het weerlooze dorp heen, vernielde kerk en altaren, Hendrik Willemsen van Seijvelt, van 1565 tot 1611 pastoor, bleef trouw op zijn post.”

De Meern - Geervliet

In 1616 was predikant te Vleuten de bekende dichter uit dien tijd Dirk Rafaelsz. Camphuizen.

Even buiten Vleuten, in de richting van den Parkweg, ziet men nog een ouden vierkanten toren, den Hamtoren, uit de 12e eeuw. Van binnen enkele groote vierkante ruimten. Weinig is van de voormalige glorie van deze Ridderhofstad overgebleven. De Historische roman „Jan

Utenham” vertelt ons nog veel daarvan. De Ham werd driemaal verwoest.

Als herboren uit zijn ouden luister prijkt tegenover den Hamtoren het vermaarde Kasteel de Haar, dateerend uit de 12e eeuw, gesticht in 1162 door Godschalk van Woerden. In 1435 ging de Haar over in het geslacht der Heeren van Zuijnen, omdat Steven van Zuijnen van Nijeveld huwde met Jonkvrouwe Josina van de Haar. In 1482 werd het verwoest door de krijgslieden van den Bisschop van Utrecht. In 1673 werd het nogmaals verwoest door de soldaten van Lodewijk XIV, die de kelders gebruikten voor de krijgsgevangenen.

Na 1700 geraakte het in verval. In 1891 begint de herbouw onder Dr. J. Th. Cuijpers, in samenwerking met Jhr. V. de Stuers.

Wat men hier ziet, ontmoet men weinig in den lande.

Er omheen een park van 200 H.A. fraaie boschpartijen en prachtige lanen.

Inwendig niet te beschrijven. De Hall is op zulke schitterende wijze door de eerste kunstenaars van binnen- en buitenland verzorgd, dat alleen herhaalde bezoeken een juiste waardeering kunnen brengen.

Gobelins van millioenen-waarde versieren de Salle des fêtes. De eetzaal met zijn „Vlaamsehe Kermis” van Teniers is een juweeltje.

Zoo zoude ik kunnen doorgaan.

De naam van Etienne Baron van Zuijnen van Nijeveld van de Haar, de in 1934 ontslagen slotheer, zal onvergetelijk hieraan verbonden zijn.

Het oude dorp Haarzuilens lag voorheen nabij de ruïne van het Kasteel. Het thans bestaande dorp werd geheel nieuw aangelegd en met wallen omgeven. De Brink, het fraaie dorpspleintje, is een sieraad der gemeente. Zoo heb ik in eenige regelen doen kennen, welke betekenis Vleuten en Haarzuilens innemen in het landelijk schoon der Provincie Utrecht.

Moge het eene aansporing zijn voor velen, eens daar heen te gaan.

J. A. VERDER, Burgemeester.

De Meern anno 1967

Op de volgende twee pagina's drukken wij een luchtfoto van De Meern af die op 23 september 1967 door Klaas Nanning uit Vleuten werd genomen. In het midden onderaan zien we de Meerndijk, toen nog met een doorgang (later verdwenen) naar de parallelweg.

Links van dit gedeelte Meerndijk ligt nog een heel stuk grond braak dat niet lang meer onbebouwd zal blijven. De straten (Ten Veldestraat en Marelaan met daartussen de Van Montfoortstraat zijn al in gereedheid gebracht. Met ingang van het schooljaar 1968/1969 werd de Paus Johannes-school aan de Van Heemskerklaan in gebruik genomen. In 1969 volgden de Apollo 11-school en het gymnastieklokaal aan de Ten Veldestraat. Ook de westelijke zijde van de Marelaan is nog slechts weiland.

Vlak achter de bebouwing rechts van de Meerndijk is het water Achtkanten Molenvliet zichtbaar, dat nu langs de achterzijde van de Mereveldlaan loopt. Dan volgt het al volledig aangelegde stratenplan van de nieuwbouwwijk die nog zal verrijzen. Met de bouw van de eerste woningen was men toen net begonnen.

Bij de hoek Laan 1954/Mereveldlaan is het gebouwtje van de rioolwaterzuivering duidelijk herkenbaar. Iets hoger staan nog twee noodschooltjes. Er is net gestart met de bouw van de Centrum-school die, evenals de Prins Willem Alexanderschool (net niet zichtbaar), het jaar daarop in gebruik zal worden genomen. Van het winkelcentrum is nog geen sprake. Daar kan het publiek pas in maart 1971 terecht.

Ook naast het postkantoor aan de Oranjelaan ligt nog grasland waarop later een parkeerterrein, De Schalm en de muziekschool/bibliotheek (oktober 1974 gereed) zullen komen. Onbebouwd is ook nog de grond tegenover de hoek Mereveldlaan/Past. Boelenslaan. Hier zal de r.k.mavo-school Oudenrijn in 1969 haar poorten openen.

De Laan 1954 heeft nog geen direkte verbinding met de Meerndijk, de Oranjelaan middels een bruggetje. De aanpassing van deze wegen zou niet lang meer op zich laten wachten.